

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0027/2011

4.2.2011

BETÄNKANDE

om beskattning och utveckling – samarbete med utvecklingsländer för att främja god förvaltning i skattefrågor (2010/2102(INI))

Utskottet för utveckling

Föredragande: Eva Joly

Rådgivande utskotts föredragande (*):
Sirpa Pietikäinen, utskottet för ekonomi och valutafrågor

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	18
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR EKONOMI OCH VALUTAFRÅGOR	24
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INTERNATIONELL HANDEL.....	28
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	32

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om beskattning och utveckling – samarbete med utvecklingsländer för att främja god förvaltning i skattefrågor (2010/2102(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sin resolution av den 10 februari 2010 om god förvaltning i skattefrågor¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande om beskattning och utveckling – samarbete med utvecklingsländer för att främja god förvaltning i skattefrågor (KOM(2010)0163),
- med beaktande av sin resolution av den 25 mars 2010 om effekterna av den globala finansiella och ekonomiska krisen på utvecklingsländerna och utvecklingssamarbetet²,
- med beaktande av Monterreydeklarationen (2002), den internationella konferensen om utvecklingsfinansiering i Doha (2008), Parisförklaringen (2005) och Accra-agendan för åtgärder (2008), där det uttryckligen fastställdes att kapitalflykt och olagliga penningflöden utgör betydande hinder för mobilisering av inhemska skatteintäkter till förmån för utveckling,
- med beaktande av sin resolution av den 15 juni 2010 om framstegen i uppnåendet av millennieutvecklingsmålen: halvtidsöversyn inför FN:s högnivåmöte i september 2010³,
- med beaktande av G20-toppmötet i Seoul den 11–12 november 2010,
- med beaktande av initiativet från det tyska ministeriet för ekonomiskt samarbete och utveckling i syfte att stärka det internationella samarbetet med utvecklingsländerna för att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande, nedan kallat ”den internationella skatteöverenskommelsen” (ITC, International Tax Compact),
- med beaktande av slutsatserna från den internationella konferensen om beskattning i Pretoria den 29 augusti 2008,
- med beaktande av slutsatserna från G20-toppmötet i London den 2–3 april 2009,
- med beaktande av ledarnas uttalande efter G20-toppmötet i Pittsburgh den 24 och 25 september 2009 och parlamentets resolution av den 8 oktober 2009 om detta möte⁴,

¹ Antagna texter, P7_TA(2010)0020.

² Antagna texter, P7_TA(2010)0089.

³ Antagna texter, P7_TA PROV(2010)0210.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2009)0028.

- med beaktande av sin resolution av den 24 april 2009 om G20-toppmötet i London den 2 april 2009¹,
- med beaktande av sin resolution av den 14 november 2007 om utkastet till kommissionens förordning om ändring av förordning (EG) nr 1725/2003 om antagande av vissa redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002, med avseende på den internationella redovisningsstandarden IFRS 8 om rapportering för operativa segment²,
- med beaktande av den norska regeringens kommittébetänkande ”Skatteparadis og utvikling” från juni 2009,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utveckling och yttrandena från utskottet för ekonomi och valutafrågor och utskottet för internationell handel (A7-0027/2011), och av följande skäl:
 - A. Stärkandet av skattesystemet är en av de främsta utmaningarna för utvecklingsländerna i deras strävan att uppfylla millennieutvecklingsmålen.
 - B. Beskattning kan vara en tillförlitlig och varaktig källa för utvecklingsfinansiering om ett progressivt beskattningssystem, en effektiv skatteförvaltning som främjar skattemoralen och en transparent och ansvarsfull användning av de offentliga inkomsterna kan säkras.
 - C. Utvecklingsländerna har stora problem med att öka skatteintäkterna på grund av otillräckliga mänskliga och finansiella resurser för att driva in skatter, svag administrativ kapacitet, korruption, bristande legitimitet i det politiska systemet, ojämn inkomstfördelning och bristfällig skatteförvaltning.
 - D. De huvudsakliga formerna av olagliga penningflöden och kapitalflykt omfattar särskilt överföringar med felaktig internprissättning mellan länderna för att locka till sig utländska direktinvesteringar, round-tripping, double-dipping, överföringar av stora kontantbelopp, oklara och ofördelaktiga investeringsprotokoll och smuggling.
 - E. Offshoreekonomier och skatteparadis bidrar till illegitim kapitalflykt motsvarande en biljon dollar årligen. Detta illegitima utflöde av kapital är ungefär tio gånger större än det bistånd som ges till utvecklingsländer för fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling.
 - F. Skatteparadis som erbjuder sekretessbestämmelser och fiktiva hemvister kombinerat med system för skattebefrielse för att locka till sig kapital och inkomster som skulle ha beskattats i andra länder skapar en skadlig skattekonkurrens.
 - G. Skattekonkurrensen har inneburit att skattebördan har flyttats över till arbetstagare och låginkomsthushåll, och tvingat fram skadliga nedskärningar av offentliga tjänster i fattiga länder.

¹ Antagna texter, P6_TA(2009)0330.

² EUT C 282E, 6.11.2008, s. 323.

- H. Round-tripping, skatteincitament och skattekonkurrens mellan utvecklingsländer får ofta negativa konsekvenser, vilket är tydligt när länder "säljer" sina skattesystem och företag "köper" sig in i dem på ett sätt som kan jämföras med den konkurrens som råder mellan företag på en marknad.
- I. Skattebedrägeriet i utvecklingsländerna leder till årliga förluster av skatteinkomster motsvarande tio gånger det belopp industriländerna betalar ut i utvecklingsbistånd.
- J. Möjligheten att förbättra mobiliseringen av inhemska resurser försvagas ytterligare av det globala sammanhanget med liberalisering av de internationella marknaderna, vilket innebär att tullintäkter måste ersättas med andra inhemska resurser. Internationella valutafondens undersökningar visar att medan de rika länderna har kunnat utjämna minskningen av handelsavgifter som den viktigaste inkomstkällan med inkomster från andra källor, särskilt moms, har de fattigaste länderna som bäst kunnat ersätta cirka 30 procent av de förlorade handelsavgifterna¹.
- K. ITC:s kartläggning visar att det behövs en bättre samordning mellan givare på skatte- och utvecklingsområdet.
- L. Den stora informella sektorn inom ekonomin förhindrar mobiliseringen av inhemska resurser.
- M. Många utvecklingsländer gynnas inte av råvaruboomen, eftersom de inte erhåller en skälig andel av mineralintäkterna i royalties.
- N. Många utvecklingsländer når inte ens upp till den lägsta skattenivå som skulle behövas för att finansiera offentliga tjänster och internationella åtaganden, såsom att minska fattigdomen.
- O. Skatter är en inkomstkälla som kan vara mer stabil och varaktig än bistånd och som på ett bättre sätt främjar egenansvaret i de respektive länderna.
- P. En koncernredovisning gör det ofta svårt att identifiera de företag som ska beskattas och att fastställa rätt skattenivå på grund av invecklade företagsstrukturer och fördelningen av ekonomisk verksamhet mellan de enskilda företagen.
- Q. Så kallade gamfonder, som ofta är baserade i skatteparadis, köper i allt större utsträckning upp utvecklingsländers skuldförbindelser med stor rabatt för att därefter driva in det ursprungliga skuldbeloppet genom rättsprocesser (ofta med ränta och straffavgifter), och begränsar därigenom i hög grad utvecklingsländernas möjligheter att agera med hjälp av extra skatteinkomster.

¹ Se till exempel den undersökning som gjorts av Baunsgaard & Keen (2005) och som det hänvisas till i Internationella valutafondens rapport av den 15 februari 2005 "Dealing with the Revenue Consequences of Trade Reform", där Internationella valutafonden drar slutsatsen att "many low-income countries and some middle-income countries have had difficulty in replacing trade tax revenues".

- R. Det finns inga lagar som begränsar de vinster som en gamfond kan göra genom rättsprocesser mot utvecklingsländer för att driva in förfallna skuldförbindelser, och det finns inga tillsynsstrukturer som kan avslöja gamfondernas identitet och hur mycket de har betalat för den berörda skuldförbindelsen, som tidigare betraktades som värdelös.
- S. I många utvecklingsländer finns det flera bolagsskattesatser, som inte enbart är baserade på inkomster och utdelningar, utan även på affärsområde, vilket innebär att den sektorsvisa fördelningen av resurser snedvrids genom olikheter i skattesatserna.
- T. Skattemoralen ska definieras som en strävan efter att betala på rätt ställe och vid rätt tidpunkt, där ”rätt” innebär att den ekonomiska verkligheten bakom transaktionerna huvudsakligen finns på den plats och i den form som uppgetts för skatteändamål.

I. Beskattningens betydelse för uppfyllandet av millennieutvecklingsmålen

1. Europaparlamentet håller med kommissionen om att effektiva och rättvisa skattesystem är en mycket viktig förutsättning för fattigdomsminskning, goda styrelseformer och statsbyggande.
2. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att stärka kapaciteten för att utföra en god skatteförvaltning på utvecklingsområdet, och inser att det behövs en rättslig ram för att främja internationellt skattesamarbete, transparens, utveckling av den offentliga och den privata sektorn samt ekonomisk tillväxt.
3. Europaparlamentet betonar att skatternas andel av BNP i utvecklingsländerna uppgår till 10–20 procent jämfört med 25–40 procent i de utvecklade länderna. Parlamentet beklagar att givarna hittills har beviljat allt för lite stöd till skatterelaterat bistånd. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens förslag att ge mer hjälp till utvecklingsländerna i samband med skattereformer och stärkande av skatteförvaltningarna när det gäller Europeiska utvecklingsfonden för AVS-länderna, finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete och det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet samt stöd till nationella tillsynsorgan, parlament och icke statliga aktörer.
4. Europaparlamentet noterar att mer uppmärksamhet bör fästas vid kapacitetsuppbyggnad i utvecklingsländerna för att hjälpa dem att på ett effektivt sätt utnyttja informationsutbyten och bekämpa skatteflykt med sin egen interna lagstiftning.

Utvecklingsländernas problem med att öka skatteintäkterna

5. Europaparlamentet noterar med oro att skattesystemen i många fattiga länder fortfarande präglas av extremt snäva skatteunderlag, skattebefrielser för eliten, skattefria perioder för företagen, vilket är ett starkt incitament till skatteundandragande eftersom beskattade företag kan ingå ekonomiska förbindelser med skattefria företag för att föra över sina vinster, massiva oredovisade inkomster från naturresurser och stora olagliga kapitalflöden till följd av massiv skatteflykt.
6. Europaparlamentet understryker att skatteintäkterna inte ska betraktas som ett alternativ till det utländska biståndet, utan som en beståndsdel i de offentliga inkomsterna som underlättar utvecklingen av dessa länder.

7. Europaparlamentet framhåller att effektiva, progressiva och rättvisa skattesystem är avgörande för utvecklingsarbetet, eftersom dessa system bidrar till finansieringen av kollektiva nyttigheter, till statsbyggandet och till goda styrelseformer, och att fattiga länder måste sträva efter att ersätta sitt beroende av externt bistånd med tillräckliga skatteintäkter, men att dessa utvecklingsmål dessvärre motverkas av skatteflykt och skatteundandragande.
8. Europaparlamentet beklagar att skatteparadiserna försvagar de demokratiska styrelseformerna, gör ekonomisk brottslighet mer lönsam, främjar rent-seeking och ökar den skeva fördelningen av skatteintäkterna. Parlamentet uppmanar bestämt EU att ge kampen mot skatteparadis och korruption högsta prioritet på dagordningen i internationella finansiella institutioner och utvecklingsinstitutioner.
9. Europaparlamentet påpekar att skatteflykten utgör en avsevärd finansiell förlust för utvecklingsländerna och att kampen mot skatteparadis och skatteflykt är en av EU:s prioriteringar för att effektivt hjälpa utvecklingsländerna att få tillgång till sina skatteintäkter. Parlamentet påpekar att det är viktigt att vidta lämpliga åtgärder på europeisk och internationell nivå i detta avseende, i enlighet med de åtaganden som gjorts, framför allt av G20.
10. Europaparlamentet påpekar att de positiva effekterna av avtalen om ekonomiskt partnerskap först blir märkbara på medellång till lång sikt, medan inkomstförlusterna är en direkt konsekvens av minskningen av tullavgifterna.
11. Europaparlamentet understryker att man i högre grad bör uppmärksamma utvecklingsländernas svårigheter med att generera inhemska inkomster i en globaliserad värld, eftersom många undantag beviljas för stora nationella och utländska företag i syfte att locka till sig investeringar. Parlamentet uppmanar EU att hjälpa utvecklingsländerna att bygga upp skattesystem som gör det möjligt för dem att dra nytta av globaliseringsprocessen.
12. Europaparlamentet betonar att de fattigaste länderna har problem med att ersätta minskningen av handelsavgifterna till följd av den nuvarande handelsliberaliseringen med andra typer av inhemska resurser, och i bästa fall har runt 30 procent av förlorade handelsavgifter kunnat ersättas.
13. Europaparlamentet betonar att skatteparadiserna ökar konkurrensen om det rörliga kapitalet och inkräktar därför på utvecklingsländernas exklusiva rätt att beskatta kapitalinkomster i syfte att utvidga skatteunderlaget, som redan är snävare än i de rika länderna.
14. Europaparlamentet påminner om att den ojämlika tillgången till information som skatteparadisens sekretessbestämmelser medför, försämrar effektiviteten på de internationella finansmarknaderna, eftersom det har lett till högre riskpremier och därmed ökade lånekostnader för både rika och fattiga länder.
15. Europaparlamentet är medvetet om att en kvalitativ och kvantitativ förbättring av de nationella finansiella resurserna i utvecklingsländerna kommer att bära frukt på lång sikt. EU uppmanas att stå fast vid sitt erbjudande om stöd i alla former så länge som utvecklingsländerna bedömer det nödvändigt för att finansiera sin egen utveckling.

II. Stöd till effektiva, verksamma, rättvisa och hållbara skattesystem

16. Europaparlamentet påpekar att goda styrelseformer och välfungerande institutioner är den viktigaste drivkraften för ekonomiskt välstånd. Parlamentet uppmanar därför bestämt kommissionen att bistå skattemyndigheter och rättsliga och korruptionsbekämpande organ i utvecklingsländerna i samband med insatserna för att bygga upp ett progressivt och hållbart skattesystem, som på sikt kommer att medföra en ”förvaltningsutdelning” genom ökad legitimitet och ansvarighet, samt för att effektivt införa principerna om god förvaltning på skatteområdet i planeringen, genomförandet och övervakningen av landstrategidokumenterna och de regionala strategidokumenterna. Parlamentet uppmanar bestämt medlemsstaterna att uppfylla sina åtaganden att öka biståndet på skatteområdet och att bekämpa bestickning som utförs av företag som har sin hemvist inom deras jurisdiktioner, men som har sin verksamhet i utvecklingsländer. Parlamentet rekommenderar kommissionen att involvera utvecklingsländernas nationella parlament i budgetförfarandet för att på så sätt främja ett harmoniskt samarbete och ökad insyn i detta förfarande.
17. Europaparlamentet påminner om att god skatteförvaltning inte kan exporteras eller införas utifrån och att varje stat måste fastställa sin egen skattepolitik. I detta sammanhang uppmanar parlamentet kommissionen och de nationella regeringarna att inte motarbeta utan samarbeta med varje land som beslutar om en konsekvent och rättvis skattehöjning som påverkar de utländska företag som är verksamma på dess territorium, särskilt på området för utvinning av råvaror, eftersom dessa är viktiga tillgångar för utvecklingsländerna.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa en skatteförvaltningsklausul tillsammans med en bestämmelse om övervakning av dess genomförande i EU:s relevanta avtal med tredjeländer.
19. Europaparlamentet påminner om att minskningen av tullintäkter, som i synnerhet är en följd av avtalen om ekonomiskt partnerskap med EU, får negativa följder för de finansiella resurser som är direkt tillgängliga i utvecklingsländerna. I detta sammanhang och för att kompensera detta bortfall uppmanas kommissionen att uppmuntra utvecklingsländerna att, inom ramen för eventuellt stöd för att förbättra de nationella skattesystemen, föredra direkta progressiva skatter framför indirekta skatter, särskilt skatt på konsumtion, eftersom sådana skatter på grund av sin natur drabbar befolkningsgrupper med låga inkomster hårdast.
20. Europaparlamentet begär att man inom ramen för avtalen om ekonomiskt partnerskap systematiskt vidtar åtgärder till stöd för skattereformer, både i form av materiellt stöd (it-system) och organisatoriskt stöd (juridisk och skattemässig utbildning av personalen inom skatteförvaltningen) om detta efterfrågas av ett utvecklingsland. Parlamentet understryker att det behövs särskilda insatser i de afrikanska länderna, som fortfarande inte erhåller långsiktigt stöd på skatteområdet.
21. Europaparlamentet bekräftar att konsekvensen mellan EU:s utvecklingspolitik och dess handelspolitik måste stärkas. Parlamentet påminner om att även om krisen kan ha gjort råvarupriserna mer instabila och minskat biståndsflödet till utvecklingsländerna, förblir EU som helhet, inbegripet dess medlemsstater, den ledande givaren av utvecklingsbistånd

och står för 56 procent av det totala utvecklingsbiståndet i världen, det vill säga 49 miljarder euro 2009. Parlamentet betonar i detta sammanhang att utvecklingsländerna borde prioritera införandet av ett effektivt beskattningssystem, som kan minska beroendet av externt bistånd och andra oförutsägbara externa finansiella flöden.

22. Europaparlamentet efterfrågar överensstämmelse mellan EU:s ekonomiska stöd och den tillgång som ges till EU:s marknader för vissa länder samt kräver att dessa länder i större utsträckning respekterar principerna om god förvaltningssed på skatteområdet.
23. Europaparlamentet välkomnar regionala initiativ till skattesamarbete som syftar till att ge utvecklingsländerna möjlighet att dels diskutera beskattningens roll i statens uppbyggnad och i kapacitetsutvecklingen, dels dela med sig av bästa praxis när det gäller skatteförvaltning.
24. Europaparlamentet påminner om att den största utmaningen för de fattiga länderna är att utvidga skatteunderlaget. Parlamentet påpekar att bland annat minskningen av handelsskatterna har lett till införandet av konsumtionsskatter (moms eller energiskatter). Parlamentet anser att även om momsens kan utvidga skatteunderlaget i ekonomier med omfattande informella sektorer, innebär momsens icke-diskriminerande natur att den drabbar den fattiga befolkningen hårdast. Parlamentet menar att EU:s utvecklingsbistånd bör prioritera initiativ för att effektivisera skattesystemen och öka transparensen, till exempel genom att undersöka andra sätt för hur utvecklingsländerna kan utöka sina skatteunderlag/skatteintäkter via direkt och indirekt beskattning.
25. Europaparlamentet påminner om att utvecklingen av handeln med utvecklingsländerna ska ha som mål att främja en hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i dessa länder. Parlamentet konstaterar att avskaffandet av tullavgifterna oundvikligen kommer att medföra en förlust av tullinkomster och därför måste kontrolleras bättre, genomföras gradvis och åtföljas av skattereformer, som kan generera alternativa inkomster för att kompensera för förlusten (moms, egendomsskatt och inkomstskatt).
26. Europaparlamentet noterar bekymrat att miljarder dollar lämnade den afrikanska kontinenten varje år mellan 1991 och 2004. Parlamentet understryker särskilt att dessa flöden har beräknats uppgå till 7,6 procent av regionens årliga BNP, vilket gör de afrikanska länderna till nettoborgenärer för givarländerna. Parlamentet anser att det offentliga utvecklingsbiståndet och de skuldlättnader som beviljats av i-länderna endast blir verkningsfulla om konkreta åtgärder vidtas av såväl G20 och OECD som EU för att garantera att utvecklingsländernas potentiella skatteunderlag inte äventyras genom skatteflykt. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang FN och OECD att i nära samarbete med det afrikanska skatteförvaltningsforumet (African Tax Administration Forum) fortsätta sitt arbete på detta område.
27. Europaparlamentet insisterar på att lämpliga åtgärder för att utforma alternativa inkomstkällor bör främja och inte motarbeta innovation, företagande och skapande av små och medelstora företag samt stärka egenansvar och lokal utveckling.
28. Europaparlamentet understryker att de administrativa kostnaderna, framför allt för ett system med olika momssatser, kan vara för höga för utvecklingsländerna, eftersom deras skattemyndigheter inte förfogar över nödvändiga finansiella och mänskliga resurser, och

måste därför noga kontrolleras. Parlamentet anser att punktskatter i sådana fall ska vara mycket selektiva och endast användas för ett fåtal produkter, främst baserat på att konsumtionen av dessa produkter för med sig negativa externa kostnader för samhället och att de normalt präglas av en oelastisk efterfrågan (tobak, alkohol etc.). Parlamentet kräver vid sådana begränsningar att man också identifierar och beskattar de företag som kan bidra till att öka skatteinkomsterna (till exempel företag som utvinner råvaror).

29. Europaparlamentet betonar att för att öka den direkta beskattningen är det viktigt att integrera den informella sektorn med den formella ekonomin och att förbättra affärsklimatet.
30. Europaparlamentet understryker med hänsyn till den globala skattekonkurrensen att utvecklingsländerna får den största delen av sina skatteintäkter från kapital och att de har få möjligheter att indriva alternativa skatter. Parlamentet noterar att minskningen av intäkterna på grund av skattekonkurrensen bör kompenseras genom en utvidgning av skatteunderlaget eller genom att man helt avhåller sig från sådan konkurrens, om detta är lämpligt och om andra faktorer, såsom goda styrelseformer, rättssäkerhet och säkerhet mot nationaliseringar kan användas i konkurrensen om utländska direktinvesteringar. Parlamentet påpekar att låginkomstländerna behöver kapacitet för att effektivt kunna förhandla med multinationella företag i syfte att säkra en skälig andel i företagets vinster, och påminner om att de bör ha tillräckligt politiskt spelrum för att införa kapitalkontroller, eftersom rätten att driva in och fördela skatteintäkter är ett centralt kriterium för staternas suveränitet och legitimitet och därför en förutsättning för goda styrelseformer.
31. Europaparlamentet påpekar att den franska regeringen har beställt undersökningar om frågor som rör politiska incitament för beskattning, men att det behövs fler undersökningar. Parlamentet ber därför kommissionen att undersöka huruvida olika strategier för tillhandahållande av bistånd, t.ex. bidrag eller lån, kan bidra till att begränsa eller kompensera för biståndets potentiellt negativa konsekvenser för möjligheterna att generera inkomster, samt huruvida budgetstöd och därmed förbundna förbättringar av insyn och effektivitet i den offentliga utgiftsförvaltningen på lång sikt kan bidra till att göra medborgarna mer villiga att betala skatter.
32. Europaparlamentet noterar att för lite uppmärksamhet har fästs vid hur regeringarna kan använda skattepolitiken för att minska de inkomst- och välståndsmässiga ojämlikheterna genom att minimera de befintliga könsrelaterade skillnaderna i skatteskyldigheterna.
33. Europaparlamentet begär att man koncentrerar sig på principerna om neutralitet, rättvisa och enkelhet när det gäller skattesystemen i utvecklingsländerna, vilket ska uppnås genom
 - a) en skatt som inte tar en större del av fattiga människors inkomster, utan en större andel av skattebetalarnas inkomst eller förmögenhet när dessa ökar,
 - b) en skatt som inte diskriminerar på grundval av kön, sexuell läggning, typ av hushåll, medborgarskap eller civilstånd,
 - c) ett tydligt, enkelt och transparent skattesystem, som utesluter olika oönskade tolkningar av skattelagstiftningen i syfte att uppnå massiva skattelättnader på de sociala utgifternas bekostnad,

- d) lika behandling i skattehänseende av verkliga vinster och verkliga förluster från en viss inkomstkälla, så att vinster är beskattningsbara medan förluster är avdragsgilla,
 - e) en skattenivå som är nära kopplad till de olika ekonomiska utvecklingsnivåerna, och
 - f) en harmonisering av olika bolagsskattesatser genom att inkomstskattesatsen beräknas på grundval av omsättning i stället för affärsområde.
34. Europaparlamentet anser att OECD måste utarbeta nya riktlinjer för internprissättning, eftersom detta är en nödvändig förutsättning för att hindra vissa multinationella bolag från att överföra sina vinster till de länder som har det mest fördelaktiga beskattningssystemet och därmed se till att de betalar sin skatt i de länder, däribland utvecklingsländerna, där de verkligen har tjänat in vinsterna.
35. Europaparlamentet anser att det är absolut nödvändigt att införa ett skattesystem med låg skattesats för låg- och medelinkomsttagare som bygger på ett bredare skatteunderlag och inte medger några skattebefrielser och skatteförmåner, bland annat för utvinningsindustrin. Parlamentet understryker att det behövs offentliga investeringar i projekt som får positiva lokala verkningar på det ekonomiska, sociala och miljömässiga planet, men som inte ger möjlighet till någon form av skattedumpning.

III. Mot en öppen, samarbetsinriktad och rättvis internationell skattemiljö

Felaktig internprissättning

36. Europaparlamentet betonar att felaktig internprissättning är en av de viktigaste orsakerna till olaglig kapitalflykt. Parlamentet uppmanar kommissionen att bidra till att förbättra allmänhetens kunskaper på detta område i utvecklingsländerna och att utarbeta konkreta förslag för att säkra att G20, OECD, FN och WTO behandlar en bred uppsättning indikatorer och metoder för att hantera problemet med felaktig internprissättning. Till exempel USA:s metoder för jämförelse av vinst (comparable profit methods) har visat sig lovande för fastställandet av felaktig internprissättning på transaktioner.
37. Europaparlamentet kräver åtgärder mot illegitim internprissättning och efterlyser en översyn av de övergripande skattebestämmelserna, som går utöver vinstbaserade metoder (comparable profits method), i händelse av att det finns andra, mer lovande alternativ, som kan lösa problemet med felaktig internprissättning mer effektivt. Parlamentet betonar att EU, G20 och WTO generellt bör fokusera sina ansträngningar på strategier som bygger på den så kallade armlängdsprincipen, enligt vilken skattepliktiga transaktioner ska omfattas av samma villkor som för transaktioner mellan oberoende företag.
38. Europaparlamentet uppmanar bestämt EU att inom G20 och OECD förorda principen om automatiskt informationsutbyte i skatteärenden i enlighet med EU:s direktiv om beskattning av inkomster från sparande, för att bekämpa olaglig kapitalflykt i jurisdiktioner som tillämpar sekretess.

39. Europaparlamentet efterlyser en skatt på finansiella transaktioner, vars intäkter skulle förbättra marknadens funktion genom att minska spekuleringen och bidra till finansieringen av globala kollektiva nyttigheter, t.ex. utveckling och klimatförändringsåtgärder, samt minska de offentliga underskotten. En sådan skatt bör ha ett så brett underlag som möjligt, men om detta skulle visa sig vara omöjligt bör skatten på finansiella transaktioner införas på EU-nivå som ett första steg. Parlamentet uppmanar kommissionen att snabbt ta fram en genomförbarhetsstudie där man beaktar lika villkor på global nivå och, om så behövs, lägger fram konkreta förslag till lagstiftning.
40. Europaparlamentet föreslår att det införs en särskild bestämmelse om god förvaltningssed på skatteområdet i samband med översynen av Cotonouavtalet.
41. Europaparlamentet uppmanar EU:s medlemsstater att inom ramarna för sina bilaterala stödprogram vidta liknande åtgärder.

Utvinningsindustrin

42. Europaparlamentet efterlyser bestämt initiativ för att främja ökad insyn i intäkterna från naturresurser, bland annat genom OECD:s konvention om bekämpning av bestickning och initiativet för öppenhet inom utvinningsindustrin. Parlamentet välkomnar antagandet av ändringsförslagen om Kongos konfliktmineraler och om transparens till den amerikanska finansreformen, och uppmanar kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsinitiativ i samma riktning, utan att minska regeringarnas ansvar i utvecklingsländerna och utan att lägga en orimlig byråkratisk börda på företagen, vilket redan har kritiserats av de berörda parterna i utvecklingsländerna och kan visa sig vara kontraproduktivt.
43. Europaparlamentet betonar att utvinning av naturresurser bör syfta till att hjälpa ett land att uppfylla sina övergripande sociala och ekonomiska mål. Parlamentet påpekar att detta innebär att regeringarna i utvecklingsländerna måste utforma en vision, eventuellt tillsammans med internationella parter och experter, för naturresurssektorns roll i landets ekonomiska framtid. För vissa länder kan den bästa användningen av naturresurserna vara att låta dem förbli i jorden för framtida utvinning. För andra länder kan det vara bättre att snabbt utnyttja dem, som en intern övergångsinkomstkälla, för att generera nödvändiga inkomster för de investeringar som krävs för att skapa tillväxt och tillmötesgå människornas akuta behov.
44. Europaparlamentet påpekar att utvecklingsländerna bör vara jämbördiga parter i samband med diskussionerna om och antagandet av nya initiativ inom sektorn för råvaruutvinning. Parlamentet betonar att nya bestämmelser på detta område bör utformas som allmänna internationella standarder för att undvika att ett nytt lapptäcke av bestämmelser skapas, vilket skulle vara kontraproduktivt för regeringarna, skattemyndigheterna och internationella bolag.
45. Europaparlamentet betonar att kommissionens förslag och icke statliga initiativ beträffande transparens i utvinningsindustrin, såsom Natural Resource Charter (naturresurslistan), Equator Principles (ekvatorsprinciperna) och riktlinjerna för investerare och företag från Critical Resource, faktiskt är företagsvänliga. De ger rättssäkerhet, hållbara och långsiktiga partnerskap och säkerheter mot åternationalisering, omförhandlingar eller utvisning. Parlamentet noterar dock att det finns problem som

måste lösas, till exempel det faktum att företagen kan tvingas avslöja kommersiellt känsliga uppgifter, vilket medför konkurrensnackdelar för dem, eller att vissa avtal med regeringarna bygger på information som är sekretessbelagd.

46. Europaparlamentet noterar att intäkterna från naturresurser alltid bör betraktas som ett sätt att öka de inhemska inkomsterna under en övergångsperiod. Parlamentet påpekar att en lyckad beskattning av resurser ofta medför framgång när det gäller direkta skatter, såsom bolagsinkomstskatter, och andra intäkter än skatter, såsom royalties.
47. Europaparlamentet påpekar att det för ett stort antal ”rentierstater”, som får stora intäkter från naturresurser, framför allt intäkter från olja och mineraler, finns få incitament till att vara ansvarsfulla, reaktiva och effektiva. Parlamentet upprepar att starka institutionella och demokratiska kontrollmekanismer är av största vikt för att ekonomisk brottslighet ska kunna bekämpas. Parlamentet uppmanar särskilt kommissionen att utöka sitt utvecklingsbistånd avseende ingåendet av avtal mellan multinationella företag och utvecklingsländer om resursutvinning.
48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att i högre grad engagera sig i initiativet för transparens inom utvinningsindustrin, genom att ställa medel till förfogande och delta i dess ledningsorgan.
49. Europaparlamentet påminner om att en högkvalitativ finansiell redovisning är av avgörande betydelse för en effektiv bekämpning av skatteflykt. Parlamentet anser att det är oerhört viktigt med landsvis redovisning för utvinningsindustrin, men påminner dock om att detta även skulle vara till fördel för investerare i samtliga sektorer och därmed generellt bidra till goda styrelseformer. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att främja införandet av ett krav i IASB:s internationella redovisningsstandard (IFRS) på att alla multinationella företag ska redovisa sina inkomster och den skatt de har betalat i varje enskilt land. Parlamentet påpekar att detta krav är i linje med behovet av att förbättra det sociala ansvaret inom multinationella företag. Parlamentet uppmanar kommissionen att integrera landsvis redovisning i sin reform av redovisningsdirektiven.
50. Europaparlamentet kräver att gränsöverskridande företag åläggs att upprätta finansiella rapporter för varje land, inklusive vinst före och efter skatt, i syfte att förbättra transparensen och skatteförvaltningarnas tillgång till relevanta uppgifter. För att garantera att alla sektorer och företag omfattas bör EU göra denna princip till en del av den kommande översynen av direktivet om insyn och EU:s redovisningsdirektiv. Samtidigt bör kommissionen på internationell nivå bestämt uppmana International Accounting Standards Board (IASB) att snabbt utveckla en motsvarande och heltäckande standard. Parlamentet uppmanar dessutom än en gång kommissionen att under de kommande sex månaderna inför parlamentet redogöra för resultatet av sin offentliga utfrågning och för sina diskussioner med IASB.
51. Europaparlamentet understryker betydelsen av landsvis redovisning och kräver att förhandlingarna på detta område intensifieras.
 - a) Regeringar och internationella grupper (däribland G20 och FN) bör stödja en landsvis redovisningsstandard och formellt kräva att IASB antar en sådan.

- b) OECD bör fortsätta sin genomförbarhetsstudie om landsvis redovisning och rapportera tillbaka till både G20 och FN under 2011.
- c) IASB bör anta en ny standard som omfattar landsvis redovisning.
- d) Det civila samhället och media bör i framtiden använda den information som lämnas inom ramen för den landsvisa redovisningen för att hålla regeringar och multinationella företag ansvariga.

Förbättra samordningen mellan givare

52. Europaparlamentet tar del av resultatet av ITC:s kartläggning, som visar att det behövs en bättre samordning mellan givare på skatte- och utvecklingsområdet. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta initiativ i denna riktning och att trappa upp stödet till multilaterala och regionala initiativ, såsom African Tax Administration Forum och Inter-American Centre of Tax Administrations.

Förbättra den internationella strukturen för bekämpning av skatteparadis

53. Europaparlamentet betonar att det traditionella offentliga utvecklingsbiståndet inte kommer att kunna utrota den globala fattigdomen om man inte vidtar ambitiösa åtgärder inom G20, OECD och EU för att slå ner på skatteparadis och skadliga skattestrukturer.
54. Europaparlamentet konstaterar att utländska finansiella centrum har förpliktigt sig till att följa OECD:s standarder för insyn och informationsutbyte sedan G20-toppmötet den 2 april 2009. Parlamentet noterar dock att skatteparadisens skadliga strukturer fortfarande finns kvar. Med hänsyn till OECD-ramverkets tillkortakommanden efterlyser parlamentet på nytt åtgärder som går utanför detta ramverk för att bekämpa skatteparadis. Parlamentet uttrycker i detta hänseende oro över att OECD:s internationella standarder innebär krav på informationsutbyte när så begärs, men att det inte finns något automatiskt informationsutbyte i linje med direktivet om beskattning av inkomster från sparande. Parlamentet kritiserar även det faktum att OECD gör det möjligt för regeringar att undvika svartlistning enbart genom att lova att efterleva principerna om informationsutbyte, utan att man garanterar att dessa principer faktiskt tillämpas i praktiken. Parlamentet anser även att kravet att ingå avtal med 12 andra länder för att strykas från svarta listan är godtyckligt, eftersom detta krav inte är kopplat till någon kvalitativ indikator som gör det möjligt att göra en objektiv bedömning av efterlevnaden av god förvaltningspraxis.
55. Europaparlamentet framhäver att så mycket som 800 miljarder euro går förlorade varje år från utvecklingsländerna till skatteparadis och illegitim kapitalflykt. Parlamentet noterar att ökad transparens i finansiella processer skulle kunna vara ett avgörande steg på vägen mot att minska fattigdomen och skapa betydande välstånd.
56. Europaparlamentet anser att automatiska informationsutbyten bör utföras under alla omständigheter. Parlamentet välkomnar i detta hänseende kommissionens förslag om administrativt samarbete på skatteområdet för att utöka samarbetet mellan medlemsstaterna till att täcka alla slags skatter, avskaffande av banksekretessen och inrättande av automatiskt utbyte av information som en allmän regel.

57. Europaparlamentet gläder sig över att vissa medlemsstater har undertecknat Europarådets och OECD:s gemensamma konvention om ömsesidig handräckning i skatteärenden, och uppmanar bestämt de 17 medlemsstater som ännu inte gjort det att ansluta sig till konventionen.
58. Europaparlamentet uppmanar EU att intensifiera sina insatser och att omedelbart vidta konkreta åtgärder, till exempel sanktioner, mot skatteparadis och illegitim kapitalflykt. Parlamentet uppmanar rådet att undersöka möjligheten att inrätta en multilateral mekanism för automatiskt utbyte av skatterelaterad information i nära samarbete med FN:s expertkommitté för internationellt samarbete i skattefrågor.
59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta striktare kriterier för identifiering av skatteparadis och att arbeta mot ett internationellt bindande multilateralt avtal för automatiskt utbyte av skatteuppgifter, inklusive uppgifter om trustar och stiftelser, med bestämmelser om motåtgärder som ska vidtas om kriterierna inte följs. Kommissionen uppmanas att stödja utvecklingsländerna i deras kamp mot illegala utflöden och kapitalflykt, eftersom detta har konstaterats vara ett allvarligt hinder för möjligheten att satsa inhemska intäkter på utveckling. Parlamentet uppmärksammar särskilt kommissionen på Europaparlamentets resolution av den 24 april 2009 om förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/48/EG om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar¹ och till de åtgärder som rekommenderas för kampen mot skatteparadis.
60. Europaparlamentet uttrycker sin oro över skatteavtalens negativa effekter för fördelningen av skatteintäkterna. Parlamentet konstaterar att en beskattningsrätt baserad på domicilprincipen i stället för källstatsprincipen bidrar till att göra skatteparadisen till en mer attraktiv plats. Parlamentet anser att man bör undersöka om skatteavtalen är skäliga, vilket innebär att källstaten, där den faktiska verksamheten utförs, kan ges den grundläggande beskattningsrätten.
61. Europaparlamentet beklagar att G20 ännu inte lagt fram en tydlig tidsplan och ett konkret sanktionssystem, så att kampen mot skatteparadisen kan bli effektiv. Parlamentet kräver att man antar en internationell konvention i syfte att avskaffa skadliga skattestrukturer, vilken skulle omfatta sanktioner både för samarbetsovilliga jurisdiktioner och för finansiella institutioner som är verksamma inom skatteparadis. Parlamentet uppmanar EU att vidta åtgärder i likhet med USA:s ”Stop Tax Havens Abuse Act” och att överväga möjligheten att dra in banklicenserna för finansiella institutioner som arbetar med skatteparadis.
62. Europaparlamentet anser att EU även bör garantera att standarder på områdena för tillsyn, beskattning och penningtvätt tillämpas konsekvent på EU-nivå och internationell nivå.
63. Europaparlamentet kräver ett internationellt offentliggörande av gamfondernas strukturer så att man kan identifiera dem och förbjuda deras verksamhet.
64. Europaparlamentet anser att det inom ramen för avtalen om ekonomiskt partnerskap bör inrättas en oberoende kontrollmekanism, som ska utvärdera såväl nettoskatteföljderna av

¹ Antagna texter, P6_TA(2009)0325.

avskaffandet av tullavgifterna som de framsteg som gjorts med hänsyn till skattereformerna i varje land. Parlamentet begär att det införs en bestämmelse om en obligatorisk övergripande översyn av alla avtal om ekonomiskt partnerskap efter tre till fem år, vilket möjliggör en eventuell ändring av avtalens bestämmelser för att främja fattigdomsutrotning, hållbar utveckling och regional integration. Parlamentet kräver vidare en obligatorisk översyn av enskilda länders framsteg när det gäller genomförandet av skattereformer eller säkrandet av en effektiv skatteuppbörd, i linje med de senaste versionerna av OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

65. Europaparlamentet betonar att skattemyndigheterna i utvecklingsländerna måste samarbeta, om de inte ingår i de respektive finansministerierna, särskilt på området för skatte- och budgetpolitik, på ett sätt som inte stimulerar till rivalitet och avundsjuka utan som främjar goda förbindelser och god förvaltning på skatteområdet.
66. Europaparlamentet kräver inrättande eller (om sådana redan finns) institutionella förbättringar av så kallade (delvis) självständiga skattemyndigheter (Autonomous Revenue Authorities, ARA), med hjälp av adekvata kontrollsystem, för att undvika att skattemyndigheterna missbrukas i egenintresse av politiska beslutsfattare, används som privata inkomstkällor eller som ett medel för att skrämja politiska motståndare.
67. Europaparlamentet understryker i detta sammanhang att de självständiga skattemyndigheternas höga status och förvaltningsmässiga autonomi ska uppvägas av pluralistiska förvaltningsmetoder, som säkerställer att
 - a) en självständig skattemyndighet har en garanterad budget, som inte kan ändras av regeringen,
 - b) dess status, ansvarsområden och befogenheter finns inskrivna i lagen och kan skyddas av polis och domstol,
 - c) utnämningar till styrelsen (som ska inrättas) görs av olika offentliga aktörer (olika ministrar, företags- och advokatsammanslutningar),
 - d) utnämningar till styrelsen har lång och tidsbegränsad varaktighet,
 - e) ledningen och den operativa personalen endast är ansvariga inför styrelsen.
68. Europaparlamentet anser att utvecklingen av ett effektivt skattesystem i utvecklingsländerna måste bli ryggraden i deras offentliga finanser. Parlamentet anser att EU:s nya investeringspolitik i utvecklingsländerna bör bidra till att skapa en mer fördelaktig miljö för privata utländska och nationella investerare och till att skapa förutsättningar för ett mer effektivt internationellt bistånd. Parlamentet påminner om att EU:s investeringspolitik måste fokusera på utvecklingen av små och medelstora företag, däribland med hjälp av mikrokrediter, samt stödja innovation, en effektiv offentlig förvaltning, offentlig privata partnerskap och överföring av kunskaper för att främja tillväxt.

69. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Bakgrund

I april 2009 offentliggjorde Europeiska kommissionen ett meddelande om god förvaltning i skattefrågor för att inleda en diskussion om konkreta åtgärder som skulle kunna vidtas för att bättre främja principerna om god förvaltning på skatteområdet (öppenhet och insyn, informationsutbyte och lojal skattekonkurrens). Kommissionen lade dessutom fram ett arbetsdokument om beskattning och utveckling – samarbete med utvecklingsländer för att främja god förvaltning i skattefrågor.

Syftet med kommissionens dokument är att förbättra och effektivisera synergier mellan skattepolitiken och utvecklingspolitiken, genom att ringa in utvecklingsländernas svårigheter med att generera inkomster genom beskattning, både nationella och internationella faktorer, och lägga fram förslag till hur EU kan göra mer och bättre utnyttja sina befintliga medel och instrument.

I februari 2010 antog Europaparlamentet dessutom en resolution i samma ärende.

1. Synpunkter på kommissionens dokument

Positiva aspekter

Uppfyllandet av millennieutvecklingsmålen och skatteförvaltning

Kommissionen ser klart sambandet mellan uppfyllandet av millennieutvecklingsmålen och skatteförvaltning. Beskattning är av väsentlig betydelse för att skapa grunden för ett ansvarsfullt och smidigt demokratiskt system.

Principen om egenansvar för utvecklingsstrategier

EU stöder principen om egenansvar för utvecklingsstrategier och medger att det i första hand är utvecklingsländerna själva som har ansvaret för att förbättra sina intäktssystem, i enlighet med deras egna ekonomiska och politiska omständigheter och val.

Stöd till utvecklingsländernas skattesystem

Kommissionen har som mål att använda EU:s instrument för att öka stödet till utformningen av utvecklingsländernas skattesystem och till tillämpningen av principerna om god förvaltning på skatteområdet, bland annat genom att i högre grad fästa uppmärksamheten vid hur principerna om god förvaltning på skatteområdet mer effektivt kan integreras i planeringen, genomförandet och övervakningen av landstrategidokumentet och de regionala strategidokumentet.

Redovisningsstandarder för de enskilda länderna

Kommissionen anser att de enskilda ländernas redovisningsstandarder för multinationella företag är ett redskap för att uppdaga internationell skatteflykt och skatteundandragande. Det är också viktigt att understryka att man i meddelandet om företagens sociala ansvar kommer att diskutera hur man kan utveckla ett system för obligatorisk utlämnande av förvaltningsinformation i årsredovisningar.

En internationell dialog och internationellt samarbete i skattefrågor

Kommissionen har för avsikt att trappa upp den internationella dialogen och samarbetet i skattefrågor, särskilt genom att öka utvecklingsländernas deltagande i relevanta internationella forum.

Avtal om utbyte av skatteinformation

Kommissionen insisterar på behovet av att ingå och genomföra avtal om utbyte av skatteinformation, däribland genom en multilateral mekanism, enligt den modell som ingår i EU:s direktiv om beskattning av inkomster från sparande, grundad på automatiska informationsutbyten.

Negativa aspekter

Tullintäkter

Dokumentet behandlar inte handelsliberaliseringens negativa följder i fråga om tullintäkter för låginkomstländerna. I dokumentet bekräftar man behovet av att gå från ett system där resurserna kommer från den gemensamma tulltaxan till andra typer av beskattning, men förordar samtidigt en fördjupning av den regionala integrationen genom ytterligare handelsliberaliseringar. Kommissionen förnekar därmed fullständigt de svårigheter som följer med minskningen av tullintäkterna, särskilt för fattiga länder, som enligt Internationella valutafonden i bästa fall har kunnat ersätta 30 procent av de förlorade tullintäkterna. Det saknas också förslag till att utvidga skatteunderlaget, i syfte att säkra ett rättvist och progressivt skattesystem.

Nuvarande brister i OECD

Kommissionen har som mål att uppmuntra och hjälpa utvecklingsländerna att anta och genomföra internationella standarder på skatteområdet utan att föra fram kritik eller kommentera deras nuvarande brister i förhållande till OECD. Man bör i detta avseende påpeka att regeringarna enligt OECD:s uppförandekod kan slippa svartlistning genom ett enkelt löfte om att följa principerna om informationsutbyte. I stället för att effektivt genomföra uppförandekoden, blir denna därmed en simpel principförklaring.

Antagande och genomförande av OECD:s riktlinjer för internprissättning

Samtidigt som kommissionen stöder antagandet och genomförandet av OECD:s riktlinjer för internprissättning i utvecklingsländerna, nämner den behovet av att bedöma tillämpningen av armlängdsprincipen utan att föreslå andra metoder.

Urholkning av skatteintäkterna

Tyvärr hänvisar man inte till urholkningen av skatteintäkterna till följd av skattekonkurrensen mellan länderna i en globaliserad ekonomi.

Nödvändiga åtgärder

A. Bekämpning av skatteparadis

1. Bekämpning av skatteparadis är av stor betydelse för uppfyllandet av millennieutvecklingsmålen. Skatteparadisen bidrar till att försvaga kvaliteten på institutionerna och det politiska systemet i utvecklingsländerna. De gör den ekonomiska brottsligheten mer lönsam, främjar rent-seeking och ökar den skeva fördelningen av skatteintäkterna.
 - i) Den sekretess som tillämpas i skatteparadis skapar informationsasymmetri mellan investerare och minskar därför de internationella finansmarknadernas effektivitet. Denna situation leder till högre riskpremier och ökar därmed lånekostnaderna för både rika och fattiga länder.
 - ii) Skatteavtalen bidrar till att göra skatteparadisen till en mer attraktiv plats. Ett omfattande nät av dubbelbeskattningsavtal försöker övervinna det potentiella problemet med dubbelbeskattning, som uppstår från principen inom internationell beskattningsrätt om att både det land där en ägare är bosatt eller registrerad (domicilprincipen) och det land där inkomsten förtjänas (källstatsprincipen) har rätt till skatt på kapitalvinster. I fallet med skatteparadis, där juridiska personer endast registreras i en jurisdiktion för skattefördelar, medför genomförandet av domicilprincipen en skev fördelning av skatteintäkterna, eftersom endast en mycket liten del av den ekonomiska verksamheten faktiskt utförs i skatteparadiset. Enligt principen om rättvisa bör källstaten i sådana situationer ha beskattningsrätten.
 - iii) I många skatteavtal mellan OECD-medlemmar och utvecklingsländer beaktas effekterna av domicilprincipen på fördelningen av skatteintäkterna genom att källstaten ges rätt att utkräva en källskatt upp till ett visst belopp (detta system säkrar därmed att källstaten också får en del av skatteintäkterna). Skatteavtalen mellan skatteparadis och andra utvecklingsländer innehåller inga bestämmelser om en sådan källskatt.
 - iv) Skatteavtal mellan skatteparadis och utvecklingsländer bidrar ofta till en avsevärd minskning av skatteunderlaget för de sistnämnda, samtidigt som svaga offentliga finanser är en av de huvudsakliga utmaningarna i många utvecklingsländer. Dessutom inverkar skatteavtalen inte på de skadliga strukturer som finns i skatteparadisen (såsom tillämpningen av sekretessbestämmelser och fiktiva hemvister). Det är därför viktigt att se till att skatteavtalen inte ytterligare begränsar kampen mot skatteparadisen, och de bör ändras i enlighet med detta.

B. Felaktig internprissättning

Felaktig internprissättning på transaktioner inom en grupp i syfte att överföra vinster från högskatteländer till lågskatteländer är en av de viktigaste orsakerna till olaglig kapitalflykt. Det är ett allvarligt problem både för rika och för fattiga länder eftersom det leder till en omfattande snedvridning av konkurrensen mellan nationella och multinationella företag och kan orsaka avsevärda förluster av skatteintäkter. Visserligen finns OECD:s riktlinjer för internprissättning i multinationella företag, men det finns dock utrymme för att förbättra dem.

C. Svagheter i den internationella strukturen för bekämpning av skatteparadis

Många internationella organisationer arbetar med frågor som rör skatteparadisens skadliga effekter (OECD, Internationella valutafonden, FATF, FSF, FN), men ingen av dessa organisationer har ett mandat som är specifikt inriktat på skatteparadis. Det internationella samarbetet på detta område gäller främst penningtvätt och upprättandet av skatteavtal som omfattar rätten att erhålla information om specifika skattefrågor från andra stater. De internationella ramarna har dessutom flera grundläggande svagheter:

- Utvecklingsländerna har uteslutits från flera initiativ (bland annat när det gäller åtgärder inom ramen för OECD och FATF).
- Inget av initiativen är ägnat till att lösa de viktigaste problemen i förbindelse med olaglig kapitalflykt, till exempel avsaknad av automatiskt informationsutbyte om ägarskap och insyn i internprissättning inom företagen.
- Fullt deltagande i olika forum och initiativ kräver ofta expertis och kapacitet som många utvecklingsländer inte har.

D. Det alltför starka beroendet av naturresurser

Många länder, som kan betecknas som rentierstater (de drar in stora inkomster från naturresurser, särskilt från olja och mineraler) som inte behöver beskatta sina medborgare,

- är inte beroende av skattepliktiga medborgare och behandlar dem därför med likgiltighet,
- har få incitament för att främja en bred ekonomisk utveckling,
- använder oljeinkomsterna för att ”köpa” sina motståndare och finansiera en repressiv inre säkerhet,
- har få incitament till att inrätta effektiva förvaltningar som kan driva in och förvalta skatter.

Initiativ har tagits för att främja bättre insyn i hur inkomsterna från naturresurserna används, bland annat genom innovativa projekt, såsom initiativet för öppenhet inom utvinningsindustrin. Sådana initiativ måste stödjas. Samtidigt ska internationella företag uppge vinster och de skatter som betalats i de enskilda länderna, för att göra det möjligt att jämföra vad de betalar i de olika utvecklingsländer där de är verksamma. Landsvisa rapporteringskrav har en nära koppling till multinationella företags egna sociala ansvarstagande.

E. Globalisering och skatteproblem

Globaliseringen förvärrar de skattemässiga problemen, eftersom internationellt rörligt kapital blir allt svårare att beskatta. Detta problem gäller framför allt beskattning av kapitalvinster i företag som är registrerade i skatteparadis. Utvecklingsländer bör ha tillräckligt politiskt utrymme för att kunna införa kapitalkontroller och andra åtgärder för att undvika spekulation och skapa finansiell stabilitet.

Utvidgning av skatteunderlaget

Utvidgningen av skatteunderlaget är en nyckelfaktor för att de fattiga länderna ska kunna uppfylla millennieutvecklingsmålen¹. Under de senaste 20 åren har de globala skattereformer som genomförts inneburit att man gått ifrån beroendet av handelsskatter och infört breda konsumtionsskatter (moms). Ett problem som måste lösas är den relativa minskningen av handelsskatterna (till följd av tulliberaliseringen) och införandet av konsumtionsskatter, såsom moms och energiskatter. Trots att indirekt beskattning är ett praktiskt sätt att bredda skatteunderlaget i ekonomier med omfattande informella sektorer, är moms inte ett idealiskt instrument eftersom det är ett regressivt skattesystem. Momsen har dessutom nackdelen av att vara svårare att driva in än de andra handelsskatter som den ersätter. Skattereformen bör fokusera på att införa direkta skatter och samtidigt säkra att de multinationella företagen betalar en skälig andel av skatterna.

”Ägarskap” av skattestrategier

Beskattning är inte enbart en teknisk fråga som kan överföras från ett sammanhang till ett annat utan att de lokala myndigheterna beaktas. Givarnas strategi måste ta hänsyn till varje enskilt lands socioekonomiska förhållanden.

¹ Den personliga inkomstskatten i industriländerna utgör cirka 7 % av BNP och betalas av cirka 45 % av befolkningen, medan motsvarande siffror i utvecklingsländerna endast är 2 % av BNP som betalas av mindre än 5 % av befolkningen.

Bättre samordning mellan givarna

Givarna kan göra mer för att stödja insatserna för att generera inkomster i partnerländerna på ett sätt som kan förbättra förvaltningsrutinerna. En undersökning som genomfördes 2005 av Internationella valutafonden visar att av de 7,1 miljarder USD som spenderades 2005 på bilateralt stöd till den offentliga förvaltningen, den ekonomiska politiken och förvaltningen av offentliga finanser, gick endast 1,7 procent till stöd på skatteområdet. Siffrorna för 2004, 2003 och 2002 var respektive 2,7, 2,2 och 3,5 procent¹. Det är dessutom nödvändigt att bättre spegla effekterna av olika stödordningar på det nationella ansvarstagandet och på beskattningen.

¹ Anmärkningar: "Governance, Taxation and Accountability: issues and practices", OECD 2008.

22.11.2010

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR EKONOMI OCH VALUTAFRÅGOR

till utskottet för utveckling

över beskattning och utveckling – samarbete med utvecklingsländer för att främja god samhällsstyrning i skattefrågor
(2010/2102(INI))

Föredragande (*): Sirpa Pietikäinen

(*) Förfarande med associerade utskott – artikel 50 i arbetsordningen

FÖRSLAG

Utskottet för ekonomi och valutafrågor uppmanar utskottet för utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att stärka kapaciteten i skatteförvaltningen på utvecklingsområdet och inser att det behövs en rättslig ram för att främja internationellt skattesamarbete, transparens, utveckling av den offentliga och den privata sektorn samt ekonomisk tillväxt.
2. Europaparlamentet påminner om att god skatteförvaltning inte kan exporteras eller införas utifrån och att varje stat måste avgöra sin egen skattepolitik. I detta sammanhang uppmanar parlamentet kommissionen och de nationella regeringarna att inte motarbeta utan samarbeta med varje land som beslutar om en konsekvent och rättvis skattehöjning som påverkar de utländska företag som är verksamma på dess territorium, särskilt vad gäller utvinning av råvaror, eftersom dessa är viktiga tillgångar för utvecklingsländerna.
3. Europaparlamentet påminner om att minskningen av tullintäkter, som i synnerhet är en följd av avtalen om ekonomiskt partnerskap med EU, får negativa följder för de finansiella resurser som är direkt tillgängliga i utvecklingsländerna. I detta sammanhang och för att kompensera detta bortfall uppmanas kommissionen att uppmuntra utvecklingsländerna att, inom ramen för eventuellt stöd för att förbättra de nationella skattesystemen, gynna direkta progressiva skatter framför indirekta skatter, särskilt skatt

på konsumtion, eftersom sådana skatter på grund av sin natur drabbar befolkningsgrupper med låga inkomster hårdast.

4. Europaparlamentet framhåller att effektiva, progressiva och rättvisa skattesystem är avgörande för utvecklingsarbetet, eftersom dessa system bidrar till finansieringen av kollektiva nyttigheter, till statsbyggandet och till goda styrelseformer, och att fattiga länder måste sträva efter att ersätta sitt beroende av externt bistånd med tillräckliga skatteintäkter, men att dessa utvecklingsmål dessvärre motverkas av skatteflykt och skatteundandragande.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta striktare kriterier för identifiering av skatteparadis och att arbeta mot ett internationellt bindande multilateralt avtal för automatiskt utbyte av skatteuppgifter, inklusive uppgifter om trustar och stiftelser, med bestämmelser om motåtgärder som ska vidtas om kriterierna inte följs. Kommissionen uppmanas att stödja utvecklingsländerna i deras kamp mot illegala utflöden och kapitalflykt, eftersom detta har konstaterats vara ett allvarligt hinder för möjligheten att satsa inhemska intäkter på utveckling. Parlamentet uppmärksammar särskilt kommissionen på betänkandet P6_TA(2009)0325 och till de åtgärder som rekommenderas för kampen mot skatteparadis.
6. Europaparlamentet efterlyser en skatt på finansiella transaktioner, vars intäkter skulle förbättra marknadens funktion genom att minska spekulatjonen och bidra till finansieringen av globala kollektiva nyttigheter, t.ex. utveckling och klimatförändringsåtgärder, samt minska de offentliga underskotten. En sådan skatt bör ha ett så brett underlag som möjligt, men om detta skulle visa sig vara omöjligt bör skatten på finansiella transaktioner införas på EU-nivå som ett första steg. Parlamentet uppmanar kommissionen att snabbt ta fram en genomförbarhetsstudie där man beaktar lika villkor på global nivå och, om så behövs, lägger fram konkreta förslag till lagstiftning.
7. Europaparlamentet välkomnar regionala initiativ till skattesamarbete som syftar till att ge utvecklingsländerna möjlighet att dels diskutera beskattningens roll i statens uppbyggnad och i kapacitetsutvecklingen, dels dela med sig av bästa praxis när det gäller skatteförvaltning.
8. Europaparlamentet är medvetet om att en kvalitativ och kvantitativ förbättring av de nationella finansiella resurserna i utvecklingsländerna kommer att bära frukt på lång sikt. EU uppmanas att stå fast vid sitt erbjudande om stöd i alla former så länge som utvecklingsländerna bedömer det nödvändigt för att finansiera sin egen utveckling.
9. Europaparlamentet efterfrågar överensstämmelse mellan EU:s ekonomiska stöd och den tillgång som ges till EU:s marknader för vissa länder samt kräver att dessa länder i större utsträckning respekterar principerna om god förvaltningssed på skatteområdet.
10. Europaparlamentet föreslår att det införs en särskild bestämmelse om god förvaltningssed på skatteområdet i samband med översynen av Cotonouavtalet.
11. Europaparlamentet uppmanar EU:s medlemsstater att inom ramarna för sina bilaterala stödprogram vidta liknande åtgärder.

12. Europaparlamentet kräver att gränsöverskridande företag åläggs att upprätta finansiella rapporter för varje land, inklusive vinst före och efter skatt, i syfte att förbättra transparensen och skatteförvaltningarnas tillgång till relevanta uppgifter. För att garantera att alla sektorer och företag omfattas bör EU göra denna princip till en del av den kommande översynen av direktivet om insyn och EU:s redovisningsdirektiv. Samtidigt bör kommissionen på internationell nivå utöva påtryckningar på International Accounting Standards Board (IASB) att snabbt utveckla en motsvarande och heltäckande standard. Kommissionen uppmanas dessutom än en gång att inom de kommande sex månaderna inför parlamentet redogöra för resultatet av dess offentliga utfrågning och för sina diskussioner med IASB.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	9.11.2010
Slutomröstning: resultat	+: 35 -: 5 0: 5
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Burkhard Balz, Godfrey Bloom, Sharon Bowles, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Gunnar Hökmark, Othmar Karas, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Sławomir Witold Nitras, Ivari Padar, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Thijs Berman, Herbert Dorfmann, Sari Essayah, Robert Goebbels, Sophia in 't Veld, Syed Kamall, Arturs Krišjānis Kariņš, Sirpa Pietikäinen, Bernhard Rapkay, Pablo Zalba Bidegain
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Knut Fleckenstein

3.12.2010

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INTERNATIONELL HANDEL

till utskottet för utveckling

över beskattning och utveckling – samarbete med utvecklingsländer för att främja god förvaltning i skattefrågor
(2010/2102(INI))

Föredragande: Marielle De Sarnez

FÖRSLAG

Utskottet för internationell handel uppmanar utskottet för utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet påminner om att utvecklingen av handeln med utvecklingsländerna ska ha som mål att främja en hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i dessa länder. Parlamentet konstaterar att avskaffandet av tullavgifterna oundvikligen kommer att medföra en förlust av tullinkomster och därför måste kontrolleras bättre, genomföras gradvis och åtföljas av skattereformer som kan generera alternativa inkomster för att kompensera för förlusten (moms, egendomsskatt och inkomstskatt).
2. Europaparlamentet begär att man inom ramen för avtalen om ekonomiskt partnerskap systematiskt vidtar åtgärder till stöd för skattereformer, både i form av materiellt stöd (it system) och organisatoriskt stöd (juridisk och skattemässig utbildning av personalen inom skatteförvaltningen) om detta efterfrågas av ett utvecklingsland. Parlamentet understryker att det behövs särskilda insatser i de afrikanska länderna, som fortfarande inte erhåller långsiktigt stöd på skatteområdet.
3. Europaparlamentet bekräftar att konsekvensen mellan EU:s utvecklingspolitik och dess handelspolitik måste stärkas. Parlamentet påminner om att även om krisen kan ha gjort råvarupriserna mer instabila och minskat biståndsflödet till utvecklingsländerna, förblir EU som helhet, inbegripet dess medlemsstater, den ledande givaren av utvecklingsbistånd, och står för 56 procent av det totala utvecklingsbiståndet i världen, det vill säga 49 miljarder euro 2009. Parlamentet betonar i detta sammanhang att utvecklingsländerna borde prioritera införandet av ett effektivt beskattningssystem, som kan minska beroendet av externt bistånd och andra oförutsägbara externa finansiella flöden.

4. Europaparlamentet understryker att skatteintäkterna inte ska betraktas som ett alternativ till det utländska biståndet, utan som en beståndsdel i de offentliga inkomsterna som underlättar utvecklingen av dessa länder.
5. Europaparlamentet påpekar att skatteflykten utgör en avsevärd finansiell förlust för utvecklingsländerna, och att kampen mot skatteparadis och skatteflykt är en av EU:s prioriteringar för att effektivt hjälpa utvecklingsländerna att få tillgång till sina skatteintäkter. Parlamentet påpekar att det är viktigt att vidta lämpliga åtgärder i detta avseende på europeisk och internationell nivå, i enlighet med de åtaganden som gjorts, framför allt av G20.
6. Europaparlamentet anser att OECD måste utarbeta nya riktlinjer för internprissättning, eftersom detta är en nödvändig förutsättning för att hindra vissa multinationella bolag från att överföra sina vinster till de länder som har det mest fördelaktiga beskattningssystemet och därmed se till att de betalar sin skatt i de länder, däribland utvecklingsländerna, där de verkligen har tjänat in vinsterna.
7. Europaparlamentet anser att det är absolut nödvändigt att införa ett skattesystem med låg skattesats för låg- och medelinkomsttagare som bygger på ett bredare beräkningsunderlag och inte medger några skattebefrielser och skatteförmåner, bland annat för utvinningsindustrin. Parlamentet understryker att det behövs offentliga investeringar i projekt som får positiva lokala verkningar på det ekonomiska, sociala och miljömässiga planet, men som inte ger möjlighet till någon form av skattedumpning.
8. Europaparlamentet anser att utvecklingen av ett effektivt skattesystem i utvecklingsländerna måste bli ryggraden i deras offentliga finanser. Parlamentet anser att EU:s nya investeringspolitik i utvecklingsländerna bör bidra till att skapa en mer fördelaktig miljö för privata utländska och nationella investerare och skapa förutsättningar för ett mer effektivt internationellt bistånd. Parlamentet påminner om att EU:s investeringspolitik måste fokusera på utvecklingen av små och medelstora företag, däribland med hjälp av mikrokrediter, stödja innovation, en effektiv offentlig förvaltning, offentlig-privata partnerskap och överföring av kunskaper för att främja tillväxt.
9. Europaparlamentet påpekar att de positiva effekterna av avtalen om ekonomiskt partnerskap först blir märkbara på medellång till lång sikt, medan inkomstförlusterna är en direkt konsekvens av minskningen av tullavgifterna.
10. Europaparlamentet anser att det inom ramen för avtalen om ekonomiskt partnerskap bör inrättas en oberoende kontrollmekanism, som ska utvärdera såväl nettoskatteföljderna av avskaffandet av tullavgifterna som de framsteg som gjorts med hänsyn till skattereformerna i varje land. Parlamentet begär att det införs en bestämmelse om en obligatorisk övergripande översyn av alla avtal om ekonomiskt partnerskap efter tre till, fem år, vilket möjliggör en eventuell ändring av avtalens bestämmelser för att främja fattigdomsutrotning, en hållbar utveckling och regional integration. Parlamentet kräver vidare en obligatorisk översyn av enskilda länders framsteg när det gäller genomförandet av skattereformer och säkra en effektiv skatteuppbörd, i linje med de senaste versionerna av OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	1.12.2010
Slutomröstning: resultat	+: 22 -: 4 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, David Campbell Bannerman, Harlem Désir, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Keith Taylor, Paweł Zalewski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	George Sabin Cutaş, Małgorzata Handzlik, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Maria Eleni Koppa, Jörg Leichtfried, Carl Schlyter, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Pablo Arias Echeverría, Markus Pieper, Giommara Uggias

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	26.1.2011
Slutomröstning: resultat	+: 26 -: 0 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theocharous, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Martin Kastler, Wolf Klinz, Csaba Óry, Patrizia Toia